

Ministerstvo dopravy

STANDARD KONTROL VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

AGENDA ŘIDIČŮ

Praha, červen 2024

1. PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ PODLÉHAJÍCÍCH KONTROLE

- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. č. 361/2000 Sb.“)
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. č. 500/2004 Sb.“)
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. č. 250/2016 Sb.“)

2. PŘEDMĚT KONTROLY

1. zák. č. 361/2000 Sb., zejména § 118c, § 123f, § 125c, § 125d, § 125f
2. zák. č. 500/2004 Sb., zejména § 17, § 19 a násl., § 36, § 40, § 68
3. zák. č. 250/2016 Sb., zejména § 15, § 30 a násl., § 37 a násl., § 93

Uvedený výčet zahrnuje nejpodstatnější ustanovení oněch právních předpisů, co se přezkoumávání postupů podřízených správních orgánů týče. Tím tedy není dotčeno zjištění porušení dotčených právních předpisů nad rámec zmíněného standardního rozsahu.

Předmětem kontroly je výkon přestupkové agendy na úseku přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, agendy bodového hodnocení řidičů, řidičských oprávnění, zadržení řidičského průkazu apod. Jinými slovy, kontrolovanou oblastí je bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, jež je veřejným zájmem chráněným zák. č. 361/2000 Sb., a tím pádem i prvořadým cílem této právní úpravy.

Kontrolující orgán po oznámení o zahájení kontroly přenesené působnosti si od kontrolovaného orgánu vyžádá k avizované kontrole zpravidla takový počet spisů, aby v rámci předmětu (rozsahu) kontroly byly, pokud možno zastoupeny všechny podřízené správní orgány, všechny oprávněné úřední osoby, všechny roky kontrolovaného období, a v neposlední řadě řízení týkající se všech výše uvedených oblastí předmětu kontroly. Rozmanitost vybraných spisů logicky zavádá objektivnosti kontroly.

3. KRITÉRIA POSUZOVÁNÍ PŘEDMĚTU KONTROLY

Předně je nutno upozornit, že na otázku, kdy konstatovat porušení zákona, a kdy nikoliv, nelze striktně odpovědět, neboť vždy záleží na konkrétním spisu, resp. případě. Každý případ je individuální, variant je celá řada. Ostatně proto zák. č. 500/2004 Sb. zakotvuje správní uvážení, nikoliv jakousi exaktnost řešení. Obecně však lze říci, ostatně jako u každé kontroly, že kritériem posuzování kontrolních zjištění je míra (ne)porušení dotčených ustanovení s ohledem na kontrolovaný případ.

3.1 Zákon č. 361/2000 Sb.

§ 118c odst. 1, zadržení řidičského průkazu

„Obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa spáchání skutku do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu podle § 118b učiní úkon k zahájení řízení o zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu; tímto úkonem může být vydání rozhodnutí. Jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, zahájí řízení po předchozím souhlasu státního zástupce. Obecní úřad obce s

rozšířenou působností řízení podle věty první nezahájí nebo zastaví, pokud by zadržení řidičského průkazu bylo nepřiměřené vzhledem k okolnostem, za nichž byl zadržen podle § 118b.“

Z citovaného ustanovení mimo jiné vyplývá, že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) by měl do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu zahájit řízení o zadržení řidičského průkazu, popř. vydat rozhodnutí, pakliže zadržení bude přiměřené vzhledem k okolnostem, za nichž byl zadržen podle § 118b. Tyto okolnosti, resp. důvody zadržení uvedené v § 118b jsou stěžejním kontrolujícím elementem, neboť ty musí být v rozhodnutí náležitě odůvodněny, aby bylo vůbec možno legitimně rozhodnout o tom, že se podezřelému z přestupku či trestného činu zadržuje řidičský průkaz do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu. Tato skutečnost tak naráží i na další kontrolované ustanovení § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb. týkající se odůvodňování rozhodnutí; o tom však blíže níže.

Proto s ohledem na neurčitý právní pojem „nepřiměřené“, se musí ORP v případech uváděných v ustanovení § 118b odst. 1 zabývat okolnostmi, za nichž byl řidičský průkaz zadržen jako je např. frekvence páčání protiprávních jednání ze strany podezřelého, místo spáchání, věk podezřelého, jeho sociální poměry apod. Jinými slovy, když policista zadrží řidičský průkaz např. podle § 118b odst. 1 písm. d) zák. č. 361/2000 Sb., neboť řidič byl podezřelý z přestupku spáchaného tím, že při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km/h, nestačí pouhé podezření. ORP je povinno např. dále zkoumat, zda přestupek podezřelý spáchal poprvé, či jich má již evidovaných více, zda jej spáchal na frekventované komunikaci, v zastavbě, zda se podezřelý zkušeným řidičem, zda potřebuje řidičský průkaz k výkonu zaměstnání apod. Rozsah reakce ORP na konkrétní případy je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry.

Pokud pak jde o zmíněnou lhůtu 5 pracovních dnů, její nesplnění nemá za následek nemožnost takové řízení zahájit později, neboť je lhůtou pořádkovou. Její nedodržení proto pro kontrolující orgán nemá rozhodující vliv. Maximálně vypovídá o (ne)dodržování základní zásady činnosti správních orgánů, a to zásady rychlosti řízení podle § 6 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb.

§ 123f odst. 3, bodové hodnocení řidičů (námitky)

„Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče nedůvodnými, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí. Vydání rozhodnutí může být prvním úkonem správního orgánu v řízení.“

ORP je v předmětném řízení o námitkách oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam v registru řidičů, zda tento záznam byl proveden zcela v souladu se způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení jednání obsaženému v příloze k zák. č. 361/2000 Sb. Relevantními podklady ve spisu mohou být podle § 123b odst. 2 téhož zákona oznámení o uložení pokuty za přestupek příkazem na místě, rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek či o uložení trestu za trestný čin nebo rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání či podmíněném zastavení trestního stíhání, popř. příslušné příkazové bloky, pakliže jejich obsah bude potřebný k dalšímu prokazování určitých skutečností. Zároveň je nutné doplnit, že ORP v řízení o námitkách zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, neboť je na ně nutné nahlížet jako na správné a zákonné do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zruší.

Správní orgány tedy porovnávají, mimo odpovídající počty bodů, údaje v příslušných oznámeních či rozhodnutích, popř. v příkazových blocích, s relevantností námitek účastníků, resp. správní orgány zkoumají kvalitu podkladů z toho hlediska, jaké množství údajů prokazujících spáchání přestupků obsahuje. V nich by mělo být ideálně uvedeno, který orgán policie oznámení učinil, identifikace přestupce, samotný přestupek specifikovaný příslušnou skutkovou podstatou včetně uvedení zákonného ustanovení daného právního předpisu, jakož i popis jednání přestupce. A v neposlední řadě logicky z nich musí být patrná vůbec skutečnost, kdy bylo o přestupku rozhodnuto

a jak. Pakliže tyto údaje jsou znatelné, lze ony podklady shledat natolik kvalitními, že jsou způsobily pro záznam v registru řidičů.

§ 125c, přestupky fyzických osob

Zde je vymezena řada skutkových podstat přestupků, kterých se může dopustit fyzická osoba, přičemž podmínky o odpovědnosti za přestupky vymezuje zák. č. 250/2016 Sb. S ohledem na definici přestupku (viz § 5 zák. č. 250/2016 Sb.: „Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.“) lze seznat, že při zkoumání odpovědnosti za přestupek jsou správní orgány povinny zjišťovat naplnění tzv. skutkové podstaty přestupku.

Přestupek je tvořen kombinací formálních a materiálních znaků. Formálními znaky přestupku jsou obecné zákonné znaky (např. věk, přičetnost, zavinění), a dále typové znaky, tj. znaky skutkové podstaty, které jednotlivé přestupky charakterizují a umožňují je i navzájem odlišit. Materiální znak přestupku je jeho společenská škodlivost, ohrožení či porušení zájmu společnosti. Stupeň společenské škodlivosti je nutno posoudit u každého případu zvlášť, je dán konkrétními okolnostmi daného případu. Má-li být konkrétní jednání označeno jako přestupek, musí být naplněny zároveň jak materiální, tak i formální znaky dotyčného přestupku.

Správní orgány by měly posuzovat, zda porušení povinnosti fyzické osoby odpovídá konkrétní skutkové podstatě přestupku. Rovněž by měly posuzovat, zda skutkové podstatě odpovídá i výše správních trestů pokuty a zákazu činnosti, resp. zda správní tresty byly uloženy v zákonem stanoveném rozpětí. Pakliže by tomu tak nebylo, je nutno takovéto pochybení napravit.

§ 125d, přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

Zde je vymezeno několik skutkových podstat přestupků, kterých se můžou dopustit právnické a podnikající fyzické osoby, přičemž jak již bylo výše uvedeno, podmínky o odpovědnosti za přestupky vymezuje zák. č. 250/2016 Sb. Správní orgány by měly obdobně postupovat jako v předchozím případě, tj. zkoumat, zda porušení povinnosti fyzické osoby, resp. právnické osoby či podnikající fyzické osoby, odpovídá konkrétní skutkové podstatě přestupku. Rovněž by měly posuzovat, zda skutkové podstatě odpovídá i výše správního trestu pokuty, resp. zda správní trest byl uložen v zákonem stanoveném rozpětí. Pakliže by tomu tak nebylo, je nutno takovéto pochybení napravit.

§ 125f, přestupek provozovatele vozidla

K přestupku provozovatele vozidla dojde porušením primární povinnosti stanovené provozovateli vozidla v § 10 odst. 3 zák. č. 361/2000 Sb., podle něhož je povinen zajistit, aby v případě užívání pozemní komunikace vozidlem byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímž zákonem. Specifikum u tohoto přestupku je mimo jiné fakt, že se k odpovědnosti fyzické osoby za tento přestupek nevyžaduje zavinění, jako tomu bylo v předchozích případech.

Nicméně vzhledem k tomu, že Ministerstvo dopravy v souvislosti s tímto přestupkem vydalo metodický materiál „Metodika k objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla v souvislosti s novelou zákona č. 361/2000 Sb.“, č. j. MD-36432/2023-160/2, ze dne 27. 12. 2023, jenž byl zaslán všem ORP a krajským úřadům, a který je navíc veřejně dostupný na internetu, odkazuje dále blíže na něj. V metodickém materiálu lze nalézt odpovědi na podstatné otázky ohledně řešení problematiky přestupku provozovatele vozidla, jež jsou podpořeny vybranými příklady.

3.2 Zákon č. 500/2004 Sb.

§ 17 odst. 1, spis

„V každé věci se zakládá spis. Každý spis musí být označen spisovou značkou. Spis tvoří zejména podání, protokoly, záznamy, písemná vyhotovení rozhodnutí a další písemnosti, které se vztahují k dané věci. Přílohou, která je součástí spisu, jsou zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy a záznamy na elektronických médiích. Spis musí obsahovat soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy.“

Z citovaného ustanovení mimo jiné vyplývá, že spis by měl obsahovat všechny podklady, ze kterých správní orgán vycházel ve svém rozhodnutí, resp. ve spisu by měly být dohledatelné všechny úkony, které správní orgán v rámci řízení činil. Jedná se např. o podklady policie, její záznamy, oznámení o zahájení řízení, protokoly o ústních jednáních, podání účastníků, meritorní rozhodnutí atd. Součástí spisu by měly být též doručenký, resp. z písemností by mělo být zřejmé jejich oznámení adresátům. Pakliže není nějaký z výše uvedených dokladů součástí spisu, je nutno zkonstatovat porušení výše citovaného ustanovení.

§ 19 a násl., doručování

Dotčená ustanovení stanovují, že primárně by měly být písemnosti doručovány adresátům prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, jež by měly být označeny příznakem do vlastních rukou. Pakliže jí adresáti nedisponují, činí tak správní orgány zpravidla prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Způsoby doručování je bezesporu nutno ověřovat v rámci každé kontroly, neboť chybný způsob doručení může zapříčinit nečinnost správního orgánu, resp. písemnost správního orgánu by nemusela vyvolat právní účinky. Jako příklad lze uvést skutečnost, že pokud bude adresát jakožto fyzická osoba obviněná z přestupku disponovat datovou schránkou fyzické osoby, a správní orgán jí bude doručovat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, jedná se o chybný způsob doručení, neboť primárně měl správní orgán doručovat do datové schránky.

V souvislosti s tímto příkladem, jakož i v případě adresátů, jimiž jsou podnikající fyzické osoby a právnické osoby, je nutno dále upozornit, že z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že při doručování je nezbytné rozlišovat typ datové schránky a povahu doručované písemnosti v závislosti na roli a postavení adresáta, jehož se písemnost týká. Pro dodržení zákonného postupu musí povaha písemnosti odpovídat typu datové schránky, do níž má být doručováno, a roli adresáta v řízení. Do jednotlivých typů datových schránek tak lze řádně doručovat pouze písemnosti, které souvisí s činností či postavením držitele dané datové schránky. Nemá-li účastník zřízení typ datové schránky odpovídající povaze doručované písemnosti, bude se účastníkovi doručovat tak, jako by neměl datovou schránku zřízenou (srov. též závěr č. 86/2009 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu, podle něhož *„Ze zákona a z povahy věci vyplývá, že má-li v konkrétním případě podnikající fyzická osoba zřízenou datovou schránku podnikající fyzické osoby i datovou schránku fyzické osoby, je správní orgán povinen doručovat písemnosti ve věcech podnikání do datové schránky podnikající fyzické osoby a ostatní písemnosti do datové schránky fyzické osoby. Dále má-li v konkrétním případě podnikající fyzická osoba zřízenou pouze datovou schránku podnikající fyzické osoby, je správní orgán povinen doručovat písemnosti ve věcech podnikání do datové schránky podnikající fyzické osoby. Ostatní písemnosti je správní orgán povinen doručovat této fyzické osobě postupem dle § 20 odst. 1 správního řádu. Dále má-li v konkrétním případě podnikající fyzická osoba zřízenou pouze datovou schránku fyzické osoby, je správní orgán povinen doručovat ostatní písemnosti do datové schránky fyzické osoby a písemnosti ve věcech podnikání postupem dle § 20 odst. 1 správního řádu.“*).

Jinými slovy, opět příkladem, v projednávaném případě o přestupku spočívajícím v překročení dovolené rychlosti má účastník zřízenou datovou schránku typu podnikající fyzická osoba. Správní orgán I. stupně v řízení projednává spáchání přestupku fyzické osoby. Předmět

přestupkového řízení tak nijak nesouvisí s podnikatelskou činností účastníka. Protože účastník nemá zřízení datovou schránku jako fyzická osoba, správní orgán I. stupně postupuje v souladu se zákonem, když své písemnosti doručuje prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.

Rovněž je nutno zkoumat, komu má být písemnost doručována, zda adresátovi, nebo tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil písemnou plnou mocí. Nemluvě o zkoumání obsahu plné moci, zejména jejího rozsahu, jenž je rozhodný pro následující postupy správních orgánů. Pakliže by např. totiž byl adresát zastoupen na základě plné moci advokátem, resp. zmocněncem jako takovým, je nutno primárně zasílat mu, tím i budou vyvolány právní účinky. Rovněž je nutno zohlednit dobu, na kterou byl zmocněnec zplnomocněn zmocnitelem, a vůbec k jakým úkonům a řízením. Správní orgán by měl postupovat v souladu s plnou mocí.

Lze tedy uvést, že nesprávné doručování písemností, zejména meritorních rozhodnutí, může zavdat podle konkrétních okolností případů některému z opatření proti nečinnosti, resp. takovému doručení zpravidla nevyvolá právní účinky, tj. rozhodnutí se může považovat za nedoručené, čímž ani logicky nenabyde právní moci. Obdobně totéž lze říci i např. v případě předvolání k ústnímu jednání – pakliže bude účastníku doručeno předvolání nesprávně, nelze po něm legitimně požadovat účast u ústního jednání.

§ 36 odst. 3, seznámení se s podklady, vyjádření se k podkladům rozhodnutí

„Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, může se účastník, o jehož právním nároku se v řízení rozhoduje, s těmito podklady seznámit pouze v podobě, která nezmaří účel jejich utajení; není-li to možné, sdělí se takovému účastníkovi alespoň v obecné rovině, jaké skutečnosti z těchto podkladů vyplývají. Správní orgán si předtím, než účastníkovi umožní seznámit se s podklady podle předchozí věty, vyžádá vyjádření orgánu, který tyto podklady poskytl. Nerozhoduje-li se v řízení o právním nároku účastníka, není takový účastník oprávněn seznámit se s podklady rozhodnutí, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis.“

Z citovaného ustanovení vyplývá, že správní orgán I. stupně by měl účastníkovi sdělit, že bylo ukončeno dokazování, a že má tedy právo seznámit se se spisem a vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb. V opačném případě by neseznámení se s celkovým obsahem spisu mohlo účastníkovi znemožnit uplatňování jeho práv v průběhu správního řízení, včetně jeho práva na dostatečnou obhajobu. V rámci řízení musí být předem jasné vymezeno, z jakých podkladů správní orgán ve svém rozhodnutí vychází, jinak by se stalo právo účastníka vyjádřit se k podkladům rozhodnutí iluzorním.

Pakliže by např. po tomto seznámení, resp. vyjádření správní orgán dále doplnil spis o vybraný podklad, se kterým by účastníka neseznámil, a o tento podklad pak opřel výrok svého rozhodnutí, jenž by významně ovlivnil zjištění správního orgánu, založila by tato skutečnost procesní pochybení, jež by měla vliv na zákonnost rozhodnutí. Jinými slovy, z konstantní judikatury plyne, že nemožnost účastníka vyjádřit se k podkladům sice zakládá procesní pochybení, nemusí ale nutně mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Je tomu tak např. tehdy, pokud správní orgán možnost vyjádřit se účastníkovi upře ve vztahu k těm podkladům, o které pak neopírá výrok svého rozhodnutí, a zároveň tyto podklady nebyly způsobilé ovlivnit zjištění správního orgánu.

§ 40, počítání času

Zde jsou stanovena pravidla pro počítání času ve správním řízení. Počítání času ve správním řízení je spojeno s procesními lhůtami, tj. s lhůtami, ve kterých mají být provedeny úkony v řízení

bez ohledu na to, zda se jedná o úkony účastníka nebo příslušného správního orgánu. Stanovení přesných pravidel pro určení počátku a konce procesní lhůty je důležité zejména proto, aby mohlo být určeno, zda procesní lhůta byla účastníkem nebo správním orgánem dodržena.

Jedná se např. o podání opravných prostředků, tedy správní orgán by měl zkoumat, zda ten či onen opravný prostředek byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Pakliže by tomu tak nebylo, jednalo by se o opožděné podání, o němž by bylo nutno legitimně rozhodnout.

V souvislosti s tímto je vhodné pro přehlednost poukázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, č. j. 4 Afs 264/2018-85, ze dne 26. 5. 2022, ohledně sjednocení lhůty u tzv. fikce doručení jak při doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, tak prostřednictvím datové schránky, kdy se uplatní § 40 odst. 1 písm. c) zák. č. 500/2004 Sb. Konkrétně z něj vyplývá, že cit.: „Doručuje-li se do datové schránky dokument při správě daní, desetidenní časový interval podle § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, je nutno počítat v souladu s pravidlem podle § 33 odst. 4 daňového řádu tak, že připadne-li poslední den tohoto intervalu na sobotu, neděli nebo svátek, je jeho posledním dnem nejbližší následující pracovní den.“

§ 68, náležitosti rozhodnutí

Zde jsou upraveny náležitosti rozhodnutí, mezi něž patří výroková část, odůvodnění a poučení. Výroková část rozhodnutí o přestupku je pak speciálně rozvedena v § 93 odst. 1 zák. č. 250/2016 Sb. V souvislosti s kontrolou přestupkové agendy je případné soustředit se s ohledem na zásadu ne bis in idem na dostatečný popis protiprávního jednání konkrétního účastníka, a dále na správnou právní kvalifikaci přestupku. Pakliže se bude jednat o dopravní nehodu a poškozený včas uplatnil nárok na náhradu škody, označení poškozeného a výrok o náhradě škody bude součástí výrokové části rozhodnutí. Nemluvě o výroku o nákladech řízení v případě vyslovení viny. Z odůvodnění rozhodnutí by mělo být dostatečně patrné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jak je hodnotil, jakým způsobem se vypořádal s vyjádřením účastníka, popř. účastníků, a v neposlední řadě, jakými úvahami se řídil při uložení správního trestu, popř. správních trestů. Poslední podstatnou obsahovou náležitostí rozhodnutí je přiměřené poučení o řádném opravném prostředku. Ve své podstatě jde o jeden z projevů a konkretizaci zásady poučovací povinnosti, zakotvené v § 4 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb. Případné nedostatky je potřeba kontrolovanému správnímu orgánu vytknout, ba je dokonce napravit v rámci přezkumného řízení.

3.3 Zákon č. 250/2016 Sb.

§ 15, zavinění

Z hlediska subjektivní stránky přestupku se v případě fyzických osob vyžaduje zavinění. Zavinění jako podstatná složka odpovědnosti za přestupek u fyzické osoby doplňuje obecnou definici přestupku podle § 5 zák. č. 250/2016 Sb. Správní orgány jsou povinny zkoumat, zda v tom či onom konkrétním případě lze dovodit zavinění jako jeden ze základních formálních znaků skutkové podstaty přestupku. A pokud ano, tak v jaké formě, načež ta by měla být zohledněna při ukládání správních trestů.

Například jestliže se správní orgán ve výrokové části svého rozhodnutí rozhodne uvést, že fyzická osoba jí vytykaný přestupek spáchala úmyslně, musí tento svůj závěr náležitě odůvodnit. Pakliže by tak neučinil, a toto pochybení by neučinil ani v případě včasného podaného odvolání odvolací správní orgán, bylo by konečné rozhodnutí nepřezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost by pak musela být napravena v rámci přezkumného řízení, až už změnou rozhodnutí anebo jeho zrušením.

§ 30 a násl., promlčecí doba

Odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím tzv. promlčecí doby, jejíž délka jednoho roku je normována § 30 písm. a) zák. č. 250/2016 Sb., přičemž pro její běh (počátek, stavení a přerušení) jsou určující především § 31 a § 32 téhož zákona. Délku promlčecí doby je správní orgán povinen respektovat, přičemž v rámci kontrol je potřeba se zaměřit zejména na přerušování lhůt podle § 32 odst. 2 písm. a) a písm. b) tohoto zákona, tj. promlčecí doba se přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku, vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu, přerušuje se běh promlčecí doby jeho doručením. Pakliže by správní orgán postupoval v rozporu se zásadou rychlosti, resp. by např. oznámil zahájení přestupkového řízení po více než jednom roce ode dne spáchání přestupku, jednalo by se o skutečnost, jež by bez dalšího představovala zastavení řízení z důvodu zániku odpovědnosti za přestupek.

§ 37 a násl., určení druhu a výměry správních trestů

Při určení druhu správních trestů a jejich výměry se přihlédne k demonstrativně uvedeným okolnostem, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku. Nejenže je tedy možné s ohledem na specifika správního trestání přihlížet k okolnostem dalším, ale není ani nutné přihlídnout vždy k těm okolnostem, které jsou zde vyjmenovány, pokud v konkrétním případě nebudou pro posouzení společenské škodlivosti přestupku rozhodující.

Druhem správního trestu se rozumí výběr některého ze správních trestů vymezených především zák. č. 361/2000 Sb. (pokuta a zákaz činnosti). Výměrou správního trestu je třeba rozumět určení konkrétní výše správního trestu v rámci příslušného rozmezí (rozsah pokuty a zakázané činnosti). Výše správních trestů musí být přiměřená, přičemž je nutno jasně a přezkoumatelně uvést úvahy, které k výši správních trestů správní orgán vedly. Jeho závěry musí být zcela přesvědčivé, resp. musí být zohledněna kritéria uvedená v § 37 a násl. zák. č. 250/2016 Sb., která musí být v rozhodnutí formulována precizně a jednoznačně a musí být dostatečně individualizována. Pakliže by správní orgán nedospěl s ohledem na zákonem stanovená kritéria ke konkrétním závěrům, jeho závěry by byly zcela nepřesvědčivé, tj. jeho úvaha by byl nepřezkoumatelná.

§ 93, výroková část rozhodnutí

Rozhodnutí o přestupku představuje speciální správní rozhodnutí, resp. zde jsou obsaženy zvláštní náležitosti jeho výrokové části. V podrobnostech lze odkázat na výše uvedený komentář k § 68 zák. č. 500/2004 Sb.

4. OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ NEBO PREVENCI NEDOSTATKŮ

V rámci předmětných kontrol jsou obvykle zjištěna menší pochybení, tj. vady, které nedosahují takové závažnosti, aby bylo nutné přistoupit k nápravě formou zákonného opatření. Jedná se o pochybení jednorázová, je tedy doporučováno je toliko vykomunikovat s příslušnými pracovníky za účasti vedoucích. V případě závažných pochybení by měl být uveden v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření a období, ve kterém správní orgán zjedná nápravu; aby přestupková řízení byla vedena mimo jiné v souladu se zákonem č. 361/2000 Sb., zák. č. 250/2016 Sb. a zák. č. 500/2004 Sb., tedy aby byl zajištěn zákonný výkon předmětné činnosti v přenesené působnosti.

zadržení řidičského průkazu, bodové hodnocení řidičů (námítky), přestupky fyzických osob, přestupky	§ 118c, § 123f, § 125c, § 125d, § 125f zák. č. 361/2000 Sb., § 68 zák. č. 500/2004 Sb., § 15,	je-li rozhodnutí v rozporu s uvedenými ustanoveními, může to být (nikoli však výlučně) důvod pro zahájení
---	---	---

právníků a podnikajících fyzických osob, přestupek provozovatele vozidla, zavinění, určení druhu a výměry správních trestů, náležitosti rozhodnutí	§ 37 a násl., § 93 zák. č. 250/2016 Sb.	přezkumného řízení a na to navazující změnu nebo zrušení rozhodnutí
vedení spisu	§ 17 zák. č. 500/2004 Sb.	nejsou-li všechny podklady součástí spisu, je na místě kontrolovanému správnímu orgánu v protokolu o kontrole toto vytknout, resp. jej poučit o řádném vedení spisu
doručování	§ 19 a násl. zák. č. 500/2004 Sb.	pokud nebylo správně doručováno příslušnému adresátovi, je na místě přijmout podle konkrétních okolností případu některé z opatření proti nečinnosti, resp. nesprávně doručené písemnosti zpravidla nevyvolají právní účinky
seznámení se s podklady, resp. vyjádření se k nim	§ 36 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb.	nebylo-li účastníku umožněné uvedené právo, může to být (nikoli však výlučně) důvod pro zahájení přezkumného řízení a na to navazující zrušení rozhodnutí

5. DALŠÍ MOŽNOSTI VYHODNOCOVÁNÍ

Zejména druhy a frekvence vytváření metodických materiálů. Četnost a kvalita průběžného vzdělávání. Komunikace s příslušnými pracovníky za účasti vedoucích.